

Cecilia Nygren (+ Otakar Rákosník)

Malá galerie, 8. 9.–13. 10. 2013
Kurátor / Kurator: Pavel Vančát
Vernisáž v sobotu 7. září, 17.00.

Eva Volfová, Z domu a zahrady / Aus Haus und Garten

Museum Café, 4. 4.–29. 9. 2013
Kurátorka / Kuratorin: Veronika Lochmanová

Stálá expozice / Dauerausstellung

Gotika / Die Gotik

Kurátorka / Kuratorin: Michaela Ottová

Stálá expozice / Dauerausstellung

Moderní umění / Moderne Kunst

Kurátoři / Kuratoren: Marcel Fišer, Ondřej Chrobák

Galerie výtvarného umění v Chebu

Galerie der bildenden Kunst in Eger

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–12.00, 12.30–17.00
Vstupné / Eintritt: 70 / 40 Kč (seniory od 60let, studenti SŠ a VŠ, ZTP / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre und Behinderte mit Ausweis) / 10 Kč (žáci ZŠ / Schüler bis 15 Jahre)

Přednášky / Vorträge: 40 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma / Klubmitgliedern frei.

Loňská absolventka stockholmského Královského institutu umění Cecilia Nygren (*1980) se dlouhodobě věnuje videu, vycházejícímu ovšem z jejich malířských kořenů. Filmové pojetý portrét stárnoucího skokana na lyžích Stále se mi zdá o létání jí loni přinesl vítězství ceny StartPoint, zahrnující diplomanty z 37 výtvarných škol celé Evropy.

Během autorčiny letošní pražské residence se shodou šťastných okolností stal pro Nygren dočasným domovem ateliér rodiny Rákosníků v pražském Karlíně, kde rodina Rákosníkových v první polovině dvacátého století provozovala skvěle prosperující štukatérství. Právě zde se Cecilia Nygren pokusila zachytit formou volně spojeného dokumentu, který srovnává dějiny rodiny Rákosníků a post-konceptuální tvorbu další umělkyně, která s ní ateliér sdílela, hlubší otázky po hranicích umění a řemesla a po smyslu vlastní umělecké kariéry.

Pro výstavu byla zapůjčena vybraná díla Otakara Rákosníka staršího. Jako cenu pro vítěze ceny StartPoint vydává k výstavě Nadace Arbor vitae ve spolupráci s GAVU Cheb a Salzburger Kunstverein autorčin retrospektivní katalog.

Cecilia Nygren (*1980) hat 2012 die Königliche Kunsthochschule in Stockholm absolviert. Sie widmet sich vor allem der Videokunst, die aber aus ihren Malerwurzeln ausgeht. Mit ihrem Videoporträt Ich träume stets vom Fliegen gewann sie letztes Jahr den StartPoint Preis, an dem sich Graduierte aus 37 europäischen Kunstschulen beteiligten.

Bei ihrem diesjährigen Residenzaufenthalt in Prag weilte die Künstlerin durch ein glückliches Zusammentreffen verschiedener Umstände im Atelier der Familie Rákosník im Prager Stadtviertel Karlín. Die Familie hatte dort in der ersten Hälfte des zwanzigsten Jahrhunderts ein sehr prosperierendes Stuckatelier betrieben. Gerade an diesem Ort schuf Cecilia Nygren einen Dokument, der die Geschichte der Rákosník-Familie mit dem post-konzeptuellen Schaffen einer anderen Künstlerin, die mit Nygren das Atelier teilte, vergleicht. Sie stellt darin tiefere Fragen, z. B. nach den Grenzen von Kunst und Handwerk und dem Sinn eigener Künstlerkarriere.

Für die Ausstellung wurden ausgewählte Werke von Otakar Rákosník dem Älteren geliehen. Die Stiftung Arbor Vitae in Zusammenarbeit mit GAVU Cheb und dem Salzburger Kunstverein gibt zu der Ausstellung einen Katalog heraus.

V cyklu drobných výstav věnovaných současné české ilustraci pro děti tentokrát představujeme vyšvané obrázky Evy Volfové ke knize Olgy Černé Z domu a zahrady (Baobab, 2011). Kniha byla inspirována nejen vlastním dětstvím autorky textu, ale i rodinou a domem její ilustrátorky Evy Volfové. Zaznamenává drobné radosti, smutky, dobrodružství a fantazie dvou dětí, které žijí se svými rodiči ve velkém domě se zahradou. Eva Volfová dokáže svým typickým, trochu „křivým“ způsobem vyšít do hadříčků kousky svých dnů, všedních i svátečních. Ze spolupráce obou autorek vzešla jedinečná kniha zachycující neobyčejný ostrov normálního rodinného štěstí, který by každé dítě mělo zakusit. Kniha získala nominace v soutěžích Nejkrásnější česká kniha a Zlatá stuha. Eva Volfová zároveň vytvoří další doplněk výzdoby dětského koutku – Galerie pod baobabem.

Eva Volfová (1979) vystudovala VŠUP v Praze v ateliéru textilu (2000–2006). Věnuje se kresbě, grafice, koláži, textilní koláži a vyšívání. Za své ilustrace již získala několik ocenění, např. dvě třetí místa v soutěži Nejkrásnější česká kniha (Kočička z kávové pěny, autorská kniha, spolupráce s Terezou Horváthovou, Baobab 2006; Šipková Růženka. 12 nejmenších pohádek, Baobab 2011).

In dem Zyklus von kleinen Ausstellungen, die der zeitgenössischen Illustration von Kinderbüchern gewidmet sind, präsentieren wir diesmal die gestickten Bildchen Eva Volfová zu Olga Černá Buch Aus Haus und Garten (Baobab, 2011). Das Buch verzeichnet die kleinen Freuden und Leiden, die Abenteuer und Phantasien von zwei Kindern, die mit ihren Eltern in einem großen Haus mit Garten leben. Eva Volfová versteht es, in einer ein wenig „schiefen“ Weise Ereignisse ihrer Tage, der alltäglichen wie der Feiertage, in ihre Stoffsetzen zu sticken. Aus der Zusammenarbeit der beiden Künstlerinnen ging ein einzigartiges Künstlerbuch hervor, das die ungewöhnliche Insel eines normalen Familienglücks festhält, wie es jedes Kind erleben sollte. Das Buch wurde für die Wettbewerbe Schönstes tschechisches Buch und Goldene Schleife nominiert.

Eva Volfová (1979) absolvierte die Prager VŠUP (Hochschule für Kunstgewerbe) im Atelier für Textil (2000–2006). Sie befasst sich mit Zeichnen, Grafik, Collagen, Textillcollagen und Stickereien. Für ihre Illustrationen erhielt sie schon mehrere Auszeichnungen, z. B. zwei dritte Plätze im Wettbewerb Schönstes tschechisches Buch.

Mimořádný soubor gotického sochařství je představen v nové instalaci, v níž je důraz položen na tři výjimečné sochy, respektive sochařské soubory. Nejstarší vrstvu chebské sbírky představuje trojice soch zobrazující Madonu mezi sv. Janem Křtitelem a sv. Janem Evangelistou z 60. let 14. století, pocházející z pražské dílny pracující pro dvůr Karla IV. Druhým vrcholem sbírky je expresivní mystická pieta z dominikánského kláštera. Tvář Panny Marie vykazovala kdysi takovou míru utrpení, že byla na žádost farníků na konci 19. století ořezána a nově doplněna v kaširované hmotě. Při novodobém restaurování byl tento přídavek odejmut a socha zůstala bez tváře. O emocích, které ve středověku tato socha vyvolávala, hovoří chebská kronika z roku 1550. Popisuje kázání neznámého mnicha nejspíš právě před touto sochou, které přivedlo dav do stavu fanatického rozvášnění, jehož důsledkem byl pogrom proti místním židům. A konečně posledním vrcholem je pozdně gotický oltář ze Seebergu (1520) s Pannou Marií a čtveřicí světců patří ke špičkovým pracím pozdně gotického umění. Jestliže starší sochy byly importy z různých míst Čech či Německa, na začátku 16. století se v bohatém Chebu už etablovala sochařská dílna, která si vytvořila vlastní specifický styl, odvozený z nejprogresivnějších poloh tehdejšího evropského umění. Autorkou expozice je Doc. Michaela Ottová z Ústavu pro dějiny umění FF UK.

Die wertvolle Kollektion gotischer Bildhauerei wird in einer neuen Installation vorgestellt, in der die Betonung auf drei außergewöhnliche Skulpturenensembles gelegt wird, welche in selbstständigen Räumen aufgestellt sind, die den Eindruck von Kapellen erwecken. Das künstlerische Milieu der Prager Werkstätten zur Zeit Kaiser Karls IV. wird durch eine Gruppe von drei Skulpturen von einem Altaraufsatz dokumentiert, die die Madonna zwischen Johannes dem Täufer und Johannes dem Evangelisten darstellen. Die Skulpturen wurden für die Egerer Kirche von einem der reichen örtlichen Patrizier oder von einem Angehörigen des Ordens der Deutschritter in Auftrag gegeben. Ein weiterer Höhepunkt der Sammlung ist eine expressive mystische Pietà aus dem Dominikanerkloster in Eger. Das Antlitz der Jungfrau Maria zeigte einst ein solches Maß an menschlichem Leid, dass es auf Verlangen der Pfarrangehörigen am Ende des 19. Jahrhunderts abgenommen und in kaschiertem Material neu ergänzt wurde. Bei einer neuzeitlichen Restaurierung wurde diese Hinzufügung beseitigt und die Skulptur blieb ohne Gesicht. Von den Emotionen, die diese Skulptur hatte hervorrufen können, berichtet die Egerer Chronik zum Jahr 1550. Sie beschreibt die Predigt eines unbekanntenen Mönchs wohl gerade vor dieser Skulptur, die die Menge in einen Zustand fanatischer Leidenschaft versetzte, dessen Folge ein Pogrom gegen die örtlichen Juden war. Der Höhepunkt der Ausstellung ist der Schreinaltar aus Seeberg (1520) mit der Jungfrau Maria und vier Heiligen, der zu den Spitzenwerken spätgotischer Kunst gehört, der sog. Donauschule. Während es sich bei den älteren Skulpturen um Importe aus verschiedenen Orten Böhmens oder Deutschlands handelte, hatten sich im letzten Drittel des 15. Jahrhunderts im reichen Eger Bildhauerwerkstätten etabliert, die am Beginn einer hiesigen Kunsttradition stehen: Diese modifizierte der Schöpfer des Seeberger Altars zu einem eigenen spezifischen Stil, der sich auf die progressivsten Strömungen der damaligen europäischen Kunst stützt.

Stálá expozice moderního českého umění v prvním patře hlavní budovy prošla v roce 2012 kompletní proměnou. V novém architektonickém rámci představuje vývoj českého moderního umění od začátku 20. století do současnosti, dokumentovaný na špičkových dílech ze sbírek galerie. První část výstavy je věnována umění před druhou světovou válkou. Vynikajícím způsobem je tu zastoupen Emil Filla, jehož početná kolekce obsahuje i raná díla z období Osmy a Skupiny výtvarných umělců. V této části je umístěn i největší klenot galerijních sbírek, vrcholná surrealistická kompozice Toyen Opuštěné doupě z roku 1937 a dále důležitá díla Josefa Čapka, Otto Gutfreunda, Václava Špály, Jana Zrzavého, Františka Tichého, Jindřicha Štyrského, Josefa Šímy, Františka Foltýna, Aloise Wachsmána, Karla Černého a Zdeňka Sklenáře. Druhou část výstavy tvoří sály věnované informálním (mj. Mikuláš Medek, Jan Kotík, Robert Piesen, Zbyněk Sekal) a geometrickým tendencím 60. let (Václav Boštík, Hugo Demartini, František Hudeček, Jiří Kolář, Karel Malich), nové figuraci (Adriena Šimotová, Jitka a Květa Válová, Otakar Slavík), 80. letům (Vladimír Skrepl, Jiří Kovanda, Václav Stratil) a umění po roce 1989 (Michal Pěchouček, Josef Bolf, Kryštof Kintera). Jeden sál je vyhrazen proměnným výstavám z deponitáře, další drobné expozici moderní architektury Chebu.

Die Dauerausstellung zur modernen böhmischen Kunst im ersten Stock des Hauptgebäudes wurde im Jahre 2012 komplett umgestaltet. Sie hat einen neuen architektonischen Rahmen und präsentiert die Entwicklung moderner Kunst in Böhmen vom Anfang 20. Jahrhunderts bis zur Gegenwart. Die Entwicklung ist hier an Spitzenwerken aus Sammlungen der Galerie dokumentiert. Erster Teil der Ausstellung widmet sich der Kunst vor dem Ersten Weltkrieg. Auf herausragende Weise wird hier Emil Filla präsentiert, dessen reiche Kollektion auch frühe Werke aus der Zeit der Künstlergruppen Osma (Die Acht“) und Skupina výtvarných umělců (Gruppe bildender Künstler) beinhaltet. In diesem ersten Teil befindet sich auch der Juwel der Galeriesammlungen: die großartige surrealistische Komposition Opuštěné doupě (Di e verlassen Höhle; 1937) von Toyen. Ferner gibt es hier bedeutende Werke von Josef Čapek, Otto Gutfreund, Václav Špála, Jan Zrzavý, František Tichý, Jindřich Štyrský, Josef Šíma, František Foltýn, Alois Wachsmann, Karel Černý und Zdeněk Sklenář. Zweiter Teil der Ausstellung in weiteren Sälen der Galerie betrifft die informellen Tendenzen der 60-er Jahre (Václav Boštík, Hugo Demartini, František Hudeček, Jiří Kolář, Karel Malich), die Neue Figuration (Adriena Šimotová, Jitka und Květa Válová, Otakar Slavík), die Kunst in den 80-er Jahren (Vladimír Skrepl, Jiří Kovanda, Václav Stratil) und die Kunst nach 1989 (Michal Pěchouček, Josef Bolf, Kryštof Kintera). Besondere Säle erhielten auch die variablen Ausstellungen aus dem Depositorium, sowie die Kleinausstellung zur modernen Architektur in Eger.

Středý v GAVU

Pokud není uvedeno jinak, akce se konají vždy ve středu v budově galerie od 17.00.

17. července	Umění v Chebu – umění ve veřejném prostoru od 19. století do současnosti	vernisáž
4. září	Jiří Rak: Karel Filip kniže ze Schwarzenbergu (doprovodná akce k výstavě Bertel Thorvaldsen, Památník Karla Filipa Schwarzenberga, 1821)	přednáška
7. září (sobota)	Cecilia Nygren (+ Otakar Rákosník), Malá galerie	vernisáž
11. září	Adam Hnojil: Bertel Thorvaldsen (doprovodná akce k výstavě Bertel Thorvaldsen, Památník Karla Filipa Schwarzenberga, 1821)	přednáška
18. září	Zbyněk Černý: Umění v Chebu před rokem 1945 (doprovodná akce k výstavě umění v Chebu)	přednáška
25. září	Richard Biegel: Renesanční architektura I	přednáška
2. října	Marcel Fišer: Umění v Chebu po roce 1945 (doprovodná akce k výstavě umění v Chebu)	přednáška

Výstavní program GAVU je podpořen z grantového programu MLK ČR.
Titulní strana / Titelseite: Zdeněk Randa a.k.a. prasto Oner, We should get lost somewhere, detail nástěnné malby / Detail der Wandgemälde, 2013, 3. ZŠ Cheb, Malé nám. 3